

EN LA PRIMAVERA PERPÈTUA

(Un *tour* per les intimitats del Primer Món!)

Dossier pedagògic

ELS TEXTOS:

Els textos de l'espectacle són proses i poemes que provenen majoritàriament de dos llibres d'Elies Barberà: *Equilibrista* (Premi Les Talúries, de Lleida. Pagès Editors, 2004) i *Zoo* (Premi Ibn Jafadja, d'Alzira. Bromera, 2007). La dramaturgia es completa amb altres textos escrits expressament per a l'espectacle.

LA DRAMATURGIA I ELS CONTINGUTS:

A l'espai escènic, una bicicleta estàtica, una bicicleta cap per avall, tres penjadors de roba penjant del sostre, un reguitzell d'objectes sobre una taula i una pantalla de projeccions. Sobre l'espai escènic els actors desenvolupen les 4 parts del nostre *tour*:

1. En el millor dels mons possibles: Postals de la gran urbs. La satisfacció de viure en la gran capital, el Benestar, sentir-se al melic del món: les coses importants només passen aquí. L'etnocentrisme: el Primer i el Tercer món: Aquí/Allà. Les possibilitats són aquí: tot a l'abast de la butxaca: la societat de l'hiperconsum.

2. Inconvenients sostenibles: les repercussions del nostre món en altres indrets i aquí mateix: les catàstrofes naturals, els somnis irrealitzats, les contradiccions, les diferències, les nostres manies: la cirurgia estètica, els trastorns alimentaris. Més inconvenients: el terrorisme internacional.

3. Corre, Marco, corre! (o sobre la velocitat): Una plasmació a escena del dinamisme, la rapidesa, la velocitat a què ens obliga a viure el nostre temps, la vida com si anéssim per autopista. Marco Pantani, un cas d'èxit fugaç i fracàs absolut: l'heroi sacrificat.

4. La mona del zoo: quin és el lloc de l'individu dins el Sistema? A què podem aspirar encara? Quin és el valor de l'existència? Quins són els nostres ídols reals als quals ens encomanem diàriament? Què hi ha de la llibertat? I de la felicitat?

MÉS INFORMACIÓ SOBRE L'AUTOR:

Elies Barberà (Xàtiva, 1970) és llicenciat en Filosofia per la Universitat de València i en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona. Actualment viu a Barcelona, on combina el treball d'actor amb la creació literària.

EN LA PRIMAVERA PERPÈTUA és l'espectacle que li ha permès donar vida a la poesia que li interessa fer arribar a la gent: la que parla del món en què vivim. «Jo escric una poesia que s'arrapa a la realitat. Entenc el treball de poeta com el d'un retransmissor de realitats. L'ofici de poeta consisteix a mirar i veure els racons que no veu la resta de la gent. Aquests racons són els que il·lumina el poeta amb el far dels seus versos. I el lector, quan llegeix diu: "És veritat, això és així." Llavors es produeix la identificació i la comunicació. La poesia és l'últim refugi del llenguatge vertader. Sempre ho serà.»

El seu darrer llibre, *Allà on les grues nien*, que ha estat premi Ausiàs March de Gandia (un dels premis de poesia més importants dels Països Catalans), aprofundeix en la línia traçada en els poemes d'*En la Primavera perpètua*. De fet, el poema Germana Anorèxia pertany ja a aquest llibre.

PREMIS I PUBLICACIONS:

Poesia:

- *Allà on les grues nien*. Premi Ausiàs March, Gandia, 2009. Edicions 62. (Barcelona, 2009).
- L'any 2008 va participar en el programa d'intercanvi *Veus Paral·leles*, juntament amb altres 3 poetes de l'àmbit lingüístic català i 4 d'amazics (berbers de la Cabília, Algèria). A resultes d'allò la Institució de les Lletres Catalanes va publicar el llibre col·lectiu *De l'Atles a Formentor*.
- *Aixàtiva, Aixàtiva*. Premi Ibn Hzam, Xàtiva, 2007. Editorial Bromera (Alzira, 2008).
- *Zoo*. Premi Ibn Jafadja, Alzira, 2006. Editorial Bromera (Alzira, 2007).
- *Equilibrista*. Premi Les Talúries, 2004. Pagès editors (Lleida, 2004).
- *Mata-rates (i altres vicis)*. Premi Senyoriu d'Ausiàs March, Beniarjó, 2002. Editorial 3 i 4 (València, 2003).

Narrativa:

- Premi Òmnium Cultural de Narrativa Josep Saperas i Martí, ciutat de Granollers, pel llibre *Blanquita's Magic Power i altres relats*. Novembre de 2005. Sense publicació.
- *Quaranta contes breus i un llarguíssim poema d'amor*. Premi de narrativa ciutat de Vila-real, 1999. Editorial 7 i mig (Benicull de Xúquer, 2000).

L'ACTIVITAT CONSTA DE DUES PARTS:

La 1a part és l'espectacle, de 50 minuts de durada.

La 2a part és el col·loqui amb els intèrprets i l'autor, on els joves participen aportant la seva opinió sobre els temes tractats a la 1a part. Aproximadament 30 o 40 minuts de durada.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Activitats per treballar a classe:

Evidentment, el col·loqui serà més enriquidor si prèviament s'han pogut treballar aspectes o conceptes que es veuran representats a escena. En aquest sentit adjuntem a tall d'exemple algunes qüestions que **EN LA PRIMAVERA PERPÈTUA** planteja. Us animem a realitzar-les:

"En la Primavera perpètua" és el títol del nostre espectacle i també és una metàfora sobre el món en què vivim. Però, què és una metàfora? I quin creus que és el seu significat?

Creus que vivim en el millor dels mons possibles? Quina imatge tens del teu món? Fes una selecció de deu imatges de premsa que representin el món en què vius. Quins aspectes creus que podries millorar? A quins altres països has viatjat?

La felicitat es pot comprar?

Abans de respondre les següents qüestions podeu jugar amb el primer text i analitzar-lo:

Aquí/Allà.

Què és l'etnocentrisme? Què és la xenofòbia? Què és el racisme? Quines imatges rebem del Tercer Món? Recull deu imatges de la premsa que retraten el Tercer Món.

Analitza el concepte "Tercer Món"? Quin és el "Segon"? Quin és el "Primer"?

Abans de respondre les següents qüestions podeu jugar amb el segon text i analitzar-lo:

Benamat tsunami.

Creus que l'ésser humà domina la natura? O és més aviat a l'inrevés? Raona la resposta.

Tria un d'aquests personatges i escriu-ne una breu biografia: Cristòfol Colom, Ferran VII de Borbó, Benito Mussolini, Francisco Franco, Adolf Hitler, Felip VI de Borbó.

Quants cops et mires al mirall al cap del dia? T'agrada els que hi veus? Què creus que és l'ànima de les persones? Ara podríeu llegir i analitzar el tercer text: **Germana Anorèxia.**

Sobre quins conceptes es fonamenta el terrorisme? D'on ve la paraula? Qui és Bin Laden?

Qui és Marco Pantani? Coneixes algun altre ídol que hagi acabat de manera semblant?

En què consisteix dilema d'Aquil·les i la Tortuga. Qui el va enunciar? Quan?

Llegiu el quart text: **Autopista.**

Creus que una autopista pot ser una bona metàfora del nostre temps? Per què?

Ara és el moment de llegir el cinquè text: **La mona**.

Què volem dir quan diem d'algú que es comporta com una mona? Creus que això és aplicable a la societat d'avui dia? En què consisteix la llibertat? I la responsabilitat?

Creus que necessitem ídols? Digues tres dels teus ídols. A què es dediquen? Fan del món un lloc millor on viure-hi?

Què t'ha semblat l'espectacle? I l'actuació dels intèrprets?

TEXTOS:

Podeu repartir-vos les rèpliques del text entre tres personatges: A, B i C

AQUÍ/ALLÀ.

- A: Tot des d'aquí.
B: Sí, clar, des d'aquí. Des d'on, si no?
C: Des d'aquí.
A: Aquí sí que s'està bé.
B: On millor.
C: A partir d'aquí.
A: Lluny d'aquí, allà.
C: Allà ho és perquè hi ha un aquí.
B: Nosaltres, aquí. Des d'aquí.
A: Allà?
C: Impensable.
B: Impossible.
C: Imponderable sense aquí.
B: Sense aquí? Us imagineu sense aquí?
C: L'origen és aquí.
A: Allà no ho és si no hi ha aquí.
B: I allà serà aquí?
A: Allà sempre és allà. Com ha de ser aquí?
B: I més enllà?
C: Ha, ha, ha: la realitat i el "Cuarto Milenio": ha, ha, ha...
A: Ha, ha, ha... (riuen alhora; se'n burlen)
C: Allà sempre és de nit.
A: Allà tot és salvatge.
B: Allà mai plou a gust de tots.
C: Allà encara encenen fogueres.
A: Allà sonen els trets de les metralladores.
B: Allà tot és pànic.
A: Aquí regna una lògica.
C: Un ordre, una quadrícula, una causa i un efecte.
A: És que aquí sí que s'està bé.
B: Aquí sempre és primavera.
C: Una primavera perpètua.
A: Per això els nostres pobres poden demanar descalços pel carrer! Vull dir que poden dormir al ras: als bancs dels jardins; o als caixers automàtics a l'hivern,...

BENAMAT TSUNAMI

rugiran selves i cel, i la terra.
el trepig dels gegants. el mos del sol.
poetitzar la fi: la gran onada:
el bram de la Mare: engolits els cossos,
davallats a l'esplendor; el puríssim
i gloriós retorn a la Natura.
(la petitesa. la insignificança!)

el veloç desplegament dels mitjans,
salivant mòrbids, estupiditzats
filmaran l'Aigua, la Mare voraç
que llepava i engolia l'Imperi
dels civilitzats, tot senyal i fita.
i ara l'Aigua Mare bressola els fills.
la retransmissió:
llunyes misèries per als burgesos
àvids davant el vel de la pantalla.
mirar. ¿qui sent la grandesa del fet?
i espelmes a l'altre cantó del món.
la caritat. les entitats bancàries.
ara riuran els morts: «l'home és ridícul.»
ara diran els morts: «la fi més bella,
ser engolits per la Mare. tornar-hi.»
el clam dels ulls oberts, plenets de res,
cossos declinant al fons submarí.

GERMANA ANORÈXIA

una fosca i malalta voluntat
de dissipació: desaparèixer,
fulgir en l'abandó, l'estel fugaç.
i així, a la minva, prear-se, estimar-se.
fulgir, desaparèixer
com el vol de les fades o del pol·len
davant els ulls atònits de la vaca
que es meravella i mai no ho comprendrà.
però digue'ns, sí, digue'ns els teus noms.
els meus noms són:
canell, genoll,
esterns, clavícula,
ròtula, fèmur,
vèrtebra, tíbia,
maxil·lar, pòmul,
húmer, calcani,
còccix i cúbit,
ili, isqui i radi.
així, llebrer bidimensional
així et lluu l'os emergint a besllums
així, blancor groguenca i bonyeguda.
fins fer-se seda s'estova la pell.
del teu somriure esquerdat, calavera,
alguna fibra es trenca en la ganyota.
reina de nucs i articulacions.
acordió de carn malmesa. esput.
flauta lilosa del teu esquelet
fagot tristíssim canta l'elegia
de la victòria de vint grams menys:
plores felicitat en la balança:
el pes que no. desaparició.
i així te'ns mostres:
insectívora, agònica,
tarantúllica, aràcnida,
plutònica, octopòdica,
decrèpita, dramàtica,
tètrica, pregramítica,
programàtica, filmica,
maniàtica
pergamínica
calavèrica
fractalfílica
cadavèrica.

iogurtèrica
barbitúrica
catalèptica
quiromàntica
epilèptica
postromàntica
malencònica
serafínica
espasmòdica
policlínica
halitòsica
paroxística.
així te'ns mostres,
aranya blanca d'escàs moviment
que teixeixes la tova teranyina
on seràs tu mateixa perla i mort.

AUTOPISTA

No veuràs el paisatge
no veuràs les sèquies d'obra que fugen com serps d'aigua camps endins
ni les cases d'horta
ni les palmeres altes de jolius vergers
ni colles de mira-sols eixerits
ni canyars sempre tardorencs
no veuràs els joncs de vora d'autopista
no veuràs el paisatge
l'intuiràs sols de cua d'ull, i encara et farà més ràbia
intuiràs imatges-ràfegues des de dins d'un vent esperitat
mantindràs un ull a la capa asfàltica engolida per la boca del vehicle
i posaràs l'altre ull sobre el cristall de la finestra
seràs un camaleó a 160 km/h
que prova de copsar el paisatge des del xuclador
i no podràs contemplar el paisatge
impossible viure cap paisatge en la fugacitat
de passada
de passada
vivim sempre de passada
per sobre de totes les coses
llançats
com aquell qui fuig
llançats
per l'engronsadora de la celeritat
engolits pel terbolí dels dies
cercant els límits de l'enfora
tibant els límits de l'endins
velocitat, un pòlip de gel a la gola
velocitat, i un carranc als intestins
i a fora la resistència dels joncs futejats per la velocitat
la persistència dels joncs
la insistència dels joncs en la immobilitat
la presència atònita dels joncs espectadors bocabadats

LA MONA (fragments)

A: I ara que estava a la gàbia, tan tranquil·la com sempre, com cada dia, vés tu per on, se'm bocabaden els ulls davant de la pensada que he tingut: resulta que la meua existència de mona és idèntica a les existències de mona de les altres mones. El mateix valem totes. Ni més ni menys que la resta d'existències, la meua existència, perquè faça jo el que faça, malgrat tot, seguiran rodant els engranatges del Sistema. Sense grinyols. Amb una perfecció esfèrica.

B: El vigilant em donarà el caramel de sucre a final de mes. (Molt grossa l'hauria de fer perquè no me'l donés!). Des de la torreta l'Àngel de la Guarda guaita sempre. Al zoo tot està sota control. Emmagatzemem les capsas negres de cada dia. Tot enregistrat en imatges. Tenim satèl·lits que ho capten tot. En imatges envasem la realitat. Podem estar tranquil·les: per allà dalt l'Àguila Imperial vigila per la nostra Seguretat. I allà dins del bosc hi ha Llops i Porcs Senglars que miren pel nostre Benestar. Mai no els hem vist les cares i confiem cegament en ells.

C: Això he pensat ara jo. La meua existència engolida pel Sistema. Què en faré de la meua depauperada existència? De moment res més que seguir jurant la fe de cada dia:

(resen)

C: Els productes dels supermercats
Els neons de la felicitat
Els electrodomèstics
Els paradisos del consum
Les cadenes de televisió

A: Santa Madonna
Sant Ovidi Montllor
Sant Michael Jackson
Sant Lionel Messi
Sant Barak Obama

B: El mercat de la construcció
L'estabilitat de la inversió
El creixement constant del PIB
Els preus de les hipoteques
L'Euribor, Dow Jones, l'índex Nikkei
El preu de l'euro
El preu del barril de petroli

A, B i C:
La indústria americana
Demòcrates i republicans
Les guerres del Tercer Món
Les tempestes tropicals amb nom de persona

A: I aquí no tenim ni molsa ni bambú.
C: Sembla que és massa tard. Ja cau la nit al zoo.

Elkano 65 4t 1a - 08004 Barcelona - tel: 667080487
www.teatredelenjolit.net - enjolit@hotmail.com